

Kratka ściekowa

AUTOR / WYTWÓRCA

CZAS I MIEJSCE

Czas powstania:

1920 - 1939

Miejsce powstania:

Kraków, Polska

DANE TECHNICZNE

Wymiary:

wys.: 690 mm, sze.: 200 mm, dł.: 690 mm

Materiał:

Technika:

PRAWA

Właściciel obiektu: Muzeum Inżynierii i

Techniki. Wizerunki cyfrowe i metadane

obektu: domena publiczna. Opis

kontekstowy: licencja CC BY-NC-SA 3.0 PL

(Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne -

Na tych samych warunkach 3.0 Polska).

POZOSTAŁE INFORMACJE

MIM 1372/IV/42

SŁOWA KLUCZOWE

higiena, ulica, Kraków, kanalizacja, woda

OPIS

Kratka ściekowa jest jedynym elementem sieci kanalizacji deszczowej widocznym z poziomu ulicy. Ma ona za zadanie odbiór wód opadowych i roztopowych z chodników i ulic. Na terenie Krakowa kratki ściekowe goszczą dopiero od początków XX wieku, po tym jak w mieście uruchomiony został nowoczesny wodociąg wraz z systemem kanalizacyjnym w formie rozwijanej i modernizowanej do dziś. Wcześniej mieszkańcy nie mieli swobodnego dostępu do wody oraz łatwej możliwości usuwania zanieczyszczeń, co silnie wpływało, nie tylko na komfort codziennego funkcjonowania krakowian, ale również na stan ich zdrowia i średnią długość życia. Poprzednikami sieci kanalizacyjnej były bowiem rynsztoki. Miały one formę nieosłoniętych niczym od góry zagłębień pomiędzy jezdnią a chodnikiem. Służyły do odprowadzania ręcznie wylewanych nieczystości domowych oraz wód opadowych i roztopowych. Rynsztoki stanowiły źródło odoru oraz siedlisko niebezpiecznych dla mieszkańców patogenów. Prezentowana kratka ściekowa powstała w mieszczącej się na terenie Krakowa odlewni żeliwa założonej w 1918 roku przez Władysława Klimka. Przed otwarciem własnego przedsiębiorstwa Klimek zdobył niezbędne doświadczenie zawodowe na stanowisku majstra formierskiego w krakowskich zakładach należących do Ludwika Zieleniewskiego, potentata w sektorze budowy maszyn. Firma Klimka zajmowała się produkcją wszelkiego typu odlewów żeliwnych i stalowych, w tym elementów maszyn rolniczych i przemysłowych. W 1949 roku przedsiębiorstwo zostało upaństwowione, podobnie jak wiele innych inicjatyw prywatnych funkcjonujących w tamtym czasie. Ciekawostka: Wytwórnia Władysława Klimka miała na tyle szeroki profil produkcji, że zajmowała się między innymi odlewaniem metalowych skorup do granatów obronnych wz.33 dla polskiej armii. Bibliografia: R. Wierzbicki, Wodociągi Krakowa, Kraków 2011, książka dostępna w Repozytorium Politechniki Krakowskiej pod adresem: <https://suw.biblos.pk.edu.pl/viewResource&mId=444027>, dostęp 9.05.2021.